

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Autoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 231. Qualis ex deposito pariatur & competat actio deponenti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

depositam penes Ecclesiam, adeoque eam non teneri ad restitutionem, qualiter tamen & cur adhuc locus sit compositioni amabili seu transactioni (quæ aliàs fieri non debet, nisi super re dubia seu lite incerta) nimirum Pontifice in *cit. c. 1.* sic suadente, adeoque specialiter concedente (cum aliàs Prælati renunciare non possit exceptioni in tali casu competenti Ecclesiæ) vide apud Pirh. *b. t. num. 15.*

Quest. 229. An potestas laica cogere possit Clericum ad restituendum depositum?

R Esp. Non convenire in hoc AA. clericum interpellatum, differentem reddere depositum posse compelli à Judice Laico ad illud restituendum, quoties se in tribunali Judicis secularis ad hoc obligavit, tenent Bald. Salicet. Jason. Aufrelius. Farinac. Tusch. Gutt. Salgad. & plures alii citati à Delben. *de immunit. Eccles. c. 4. du. 21. num. 1.* hac potissimum nixi ratione, quòd renuens seu differens reddere depositum non tantum teneatur actione civili, sed etiam ut fur, spoliator & turbator coercendus, notamque infamiam incurrat. *L. qui furtum. ff. de condit. furti. L. si sacculum. ff. b. t. §. 1. 3. C. eod.* deponens interim maneat in possessione naturali & civili, dum se non habet pro spoliato, ac proinde causa hæc sit possessoria, possessionis nimirum retinendæ vel recuperandæ, si ac spoliatus à depositario, ac consequenter contra illum remedia possessoria possint intentari fitur contra quemlibet furem, si dominus velit, civiliter agere; atque ita per Judicem etiam seculari, cujus munus sit, ne violenta spoliatio fiat impedire, ut Afflicti in §. sed & furti. *Inst. de action. decis. 24. n. 3.* inde deducens, posse per eum cogi Clericos ad fidem depositi servandam; & sic, dum depositio facta autoritate, beneficio vel provisione Judicis Laici, ejusdem officii sit, detentionem, quâ illud depositum detinet, revocare. Nihilominus contrarium docent Bellet. in *Disquis. Cler. p. 1. tit. 3. n. 37.* Bonac. *de LL. d. 10. q. 2. p. 1. §. 1. n. 26.* Ambrosin. *de immunit. Eccl. c. 20. n. 53.* Duard. in *Bull. can. l. 2. can. 15. q. 11. n. 56.* Surd. *l. 2. conf. 369. num. 33.* Ricc. *resol. 505.* Marth. *de jurisd. p. 4. centur. 2. cas. 104. n. 4.* Cavall. *tr. de cognit. per viam. viol. p. 2. q. 26. n. 16.* & alii, quos citat & sequitur Delben. *l. c. n. 3.* quorum duos posteriores ait admittere, adversariorum sententiam esse probabilem, quò ad causæ cognitionem, non tamen admittere illam quò ad executionem; & sic Judicem Laicum posse declarare, quòd persona ecclesiastica debeat depositum reddere, non posse tamen hujus suæ sententiæ executionem contra illam exercere. Ut id ipsum probabile esse ob dictos adversariorum rationes ait Delben. *num. 11.* De cætero quòd spectat ad pœnam, quæ propter depositi negationem incurritur ab Ecclesiastico, item quatenus spectat ad criminalem animadversionem pertinere ad Judicem Ecclesiasticum, consentire omnes dicit Idem *n. 12.* Neque his obstat, quòd dicit Papa *c. 1. h. t. illum iniquum Clericum* (intellige, negantem depositum) *sub questionibus ponant. etiamsi oportuerit vinculis allegatum:* Nam licet exinde deducant Abb. in idem *c. n. 7.* Clarus *§. fin. q. 64. n. 24.* talem Clericum jure torqueri posse, aliis negantibus ibi agi de tortura, sed verba illa: *Sub questionibus idem quòd interrogationibus* denotare, & verbis: *Vinculis alligatum:* significari, eum carceris & vinculorum coercitione com-

pellendum ad restitutionem, ut Barbof. in *cit. c. n. 7.* & Gonz. *n. 3.* apud Wiestn. *b. t. n. 20.* nihil tamen ibi dicitur de tali executione faciendâ per Judicem seculari; cum etiam hæc fieri possint per Judicem Ecclesiasticum.

Quest. 230. An depositarius in periculo naufragii, incendii &c. possit præferre res proprias alienis apud se depositis, dum utrasque eripere nequit?

R Esp. Satis de hoc dictum ex de Lugo supra *tit. preced.* eadem enim ferè omnia, quæ hoc in puncto dicta de commodatario, applicari possunt depositario, reflectendo tamen semper ad hoc, quòd depositarius, quia nihil utilitatis percipit ex deposito, non obligatur ad talem tantamque diligentiam circa custodiam rei depositæ adhibendam ad quantum obligatur commodatarius. Vide etiam Pirh. *b. t. num. 16.*

Quest. 231. Qualis ex deposito pariatur & competat actio deponenti?

R Esp. Oritur ex eo actio duplex, directa & contraria. Directa est actio personalis competens deponenti adversus depositarium ad rem depositam recuperandam, §. 3. *Inst. quib. mod. re contrab. oblig.* estque civilis. Mull. *ad Stru. in ff. b. t. th. 38. lit. a.* Lauterb. *ibid. §. 10.* bonæ fidei. §. 28. *Inst. de act. AA. iidem;* perpetua. *l. 8. ff. b. t. iidem;* & regulariter rei prosecutoria. §. 17. *Inst. de act. interdum per accidens pœnalis mixta. l. 1. §. 1. 18. b. t. iidem;* interdum famosa. *l. 1. ff. de his qui not. infam. l. 10. C. h. t. dum is, qui moratur reddere depositum, patitur se per Judicis sententiam ad restitutionem compelli & condemnari, per hoc infamiam redditur. Muller l. c. ut 6. Lauterb. l. c. unde etiam, ut iidem, cum Carpz. *p. 4. conf. 45. de fin. 10.* & aliis ex collegio opificum excludi potest. Limitat hoc ipsum Lauterb. *l. c.* modò in specie ob dolum & perfidiam (quo nomine denotatur non dolus simplex, sed is, qui rupta fide committitur, ut propterea improbus & iniquus dicatur) condemnatus sit, ita ut in ipsa sententia perfidiæ fiat mentio *l. 6. §. 2. §. fin. ff. de his, qui not. infam.* Item, ut Muller. modò condemnatur nomine proprio tanquam depositarius, & non alieno nomine tanquam procurator, tutor aut curator depositarii. *L. 10. C. h. t. & cit. l. 6.* habetque hæc infamia locum non nisi post condemnationem. Mull. *l. c.* citans Stryk. *de cautel. contrab. sect. 2. c. 3. §. 14.* quam ut evitet depositarius, sollicitum esse eum debere, ut ante sententiam tranfigat cum deponente, vel ei privatim satisfaciatur, vel dolum purget, vel clausulam famæ reservatoriam sententiæ inseri impetret à Judice, monet Muller. *l. c.* Porro cum hac actione plures aliæ sæpe concurrunt; de quibus vide Mull. *th. 42. lit. n.* Competit hæc actio principaliter ipsi deponenti, non attenta patria potestate. *l. 9. ff. b. t. & si plures rem deposuerint communem, competit singulis pro rata. l. 1. §. 4. 4. l. 17. ff. b. t.* Muller. *loc. cit. th. 39. lit. a.* Lauterb. §. 21. nisi, ut iidem juxta *cit. §. 44.* cum Mantic. *de tac. & ambig. convent. l. 10. tit. 7. n. 1.* conventum sit contrarium, nimirum ut singuli in solidum agere possint, & cuius deponentium, etiam reliquis absentibus, restitui possit; quale pactum adici suadet Mull. ne aliàs repetitio depositi reddatur difficilis, dum fortè rarò contingeret omnes præsentibus esse. Competit quoque ea hæredibus deponentis, & si sint eorum plures, singulis cum proportione hæreditatis.*

ditatis. *L. 1. §. 36. ff. h. t. Lauterb. §. 22. Muller. l. c. lit. v. ita ut, si res deposita sit individua, uni eorum petenti, si idoneam cautionem præstet de eo, quod supra suam sortem accepit, tota restitui possit. L. 14. ff. h. t. & ibi Castrenf. & Salicet. Carpz. l. 5. resp. 14. n. 10. Mantic. loc. cit. n. 2. Mull. loc. cit. lit. s. Lauterb. loc. cit. Si verò res fuerit dividua, uni hæredum petenti, etsi cautionem offerat sufficientem, restitui non debet. Arg. l. 1. §. 36. ff. & l. fin. C. h. t. Mull. l. c. cit. e. Lauterb. cit. §. 2. ubi is secus esse ait, seu totam restituendam, si major pars hæredum, cui nimirum pars major hereditatis competit, petat, & convenientem cautionem præstet, pro qua citat l. 14. ff. h. t. Mantic. cit. n. 2. Salicet. Castrenf. & alii. De cætero, quòd si ea uni eorum etiam caventi, reddita, reliqui cohæredes habent contra depositarium actionem depositi ad suas portiones petendas; uni tamen, etiam non caventi, suam portionem reddere debet. Arg. cit. §. 36. junctâ l. fin. C. h. t. AA. iidem LL. cit. cum Carpz. cit. resp. 14. & Donell. in cit. l. fin. num. 1. quam partem retinet, & nihil ex ea communicare tenetur cohæredibus, dum reliquæ partes apud depositarium pereunt, aut is ex inopia reliquos hæredes excludit. Mull. loc. cit. lit. §. juxta l. fin. C. h. t. & ibi Donell.*

Quæst. 232. Contra quem competat actio depositi?

Resp. Competit ea contra depositarium l. 16. §. 21. §. 1. §. 14. ff. h. t. quòd si apud plures quis deposuerit, & omnium fidem in solidum secutus sit, datur actio depositi contra singulos in solidum. *L. 1. §. 43. ff. h. t.* Si autem fidem singulorum in solidum non est secutus, sed communi periculo apud plures deposuit, singuli pro rata tenentur, nisi singuli dolum commiserint; tunc enim contra singulos in solidum agi potest. Lauterb. §. 26. remittens ad Salicet. & Castrenf. in cit. l. 1. §. 43. Datur quoque contra hæredes depositarii, qui si plures sint, pro portione hereditatis, in solidum verò tenentur ex dolo defuncti; etsi enim ex delictis defuncti aliàs non tenentur hæredes, nisi in quantum ad eos pervenit; aliud tamen est, ubi ex contractu vel rei perfectione descendit. *L. 7. §. 1. ff. h. t. Mull. l. c. citans Franzk. h. t. n. 103.* Quòd si hæredes ex dolo suo conveniantur, is, qui dolum admisit, in solidum tenetur si plures dolum commiserint in partes solum obstricti erunt, dum res est dividua, in solidum, dum est individua. *L. 22. §. duo. ff. h. t. uti etiam, si res divisibilis quidem, sed divisa non retinet nomen & formam. V. g. Lanx. Mull. l. c. Si verò res restitui nequit, sed agatur ad æstimationem, & singuli hæredes sint solvendo, ad partem agi potest contra singulos. Mull. ibid. citans Carol. Molina. de divid. & individ. p. 3. n. 245.* Id verò speciale est, quòd in deposito miserabili (quale est, dum ingruente v. g. incendio, tumultu, naufragio, ruina similivè casu fortuito sine præelecta voluntate ex mentis consternatione apud aliquem res deponitur; sic dictum, quòd deponens miserè affligitur, dum non habet satis temporis ad eligendum vel certum locum vel personam & ideo misericordiâ dignus. Mull. l. c. th. 42. lit. a. cum Harprecht ad §. 17. Inst. de act.) contra hæredes ex dolo defuncti datur actio depositi in simplicum, etsi intra annum agatur; ex dolo verò eorum proprio, dum depositum negant (non enim ut Muller. cit. lit. n. indifferenter agi potest in hoc casu actione in du-

R. P. Leuw. Jur. Can. Lib. III.

plum, nisi dum depositarius ejusve hæredes negant depositum tale miserabile) datur in duplum. *L. 1. §. 1. §. l. 18. ff. h. t. Franzk. ad ff. h. t. n. 105. Lauterb. §. 28. Muller. l. c. lit. §. n. ubi etiam, quòd hæc actio respectu depositi miserabilis sit mixta, partim rei persecutoria & pœnalis, eò quòd rem depositam & simul pœnam persequatur. Quòd verò non semper in hoc casu dicitur pœna dupli, inde est, quòd actor id non petat, vel quia istiusmodi homines perfidi esse solent pauperes; vel etiam quia Judex nescit. Muller. l. c. cum Brunem. Non tamen competit hæc actio depositi contra tertium, penes quem res deposita existat; quia est actio personalis, & competit tantum adversus eum, qui nobis ex hoc contractu est obligatus. Lauterb. §. 25. Sic non competit adversus eum, penes quem primus depositarius rem iterum deposuit custodiendam. *L. 16. ff. h. t.* tunc enim ait Lauterb. juxta cit. L. deponens agit cum primo depositario, ut actiones sibi competentes, intellige, contra secundum illum depositarium sibi cedat. Sic item non competit contra possessorem singularem, qui mutuo aut alio titulo res depositas recepit à depositario. *L. 8. C. h. t. Lauterb. §. 28. in fine. Muller. l. c. th. 40. lit. a.* Secus est de successore universali, utpote qui personam defuncti representat, ut Idem. Licitum tamen est deponenti ejusque hæredi res eas apud possessorem singularem existentes vindicare (intellige actione rei persecutoria) cit. l. 8. junctâ l. 8. C. ad exhibendum. Dari tamen etiam quandoque actionem depositi seu propter depositum ex *L. aquila* contra eum, qui causam dedit, quòd res depositæ ablatae sint à depositario, ait Muller. l. c. exemplificante hoc ipsum Brunemannio. Poterit etiam actione depositi conveniri fidejussor, si quis intervenerit. Muller. l. c. juxta l. 1. §. 14. ff. h. t. ubi, dum dicitur, quòd actio depositi nascatur contra fidejussorem, antequam dolum committatur, intelligendum id esse de actione depositi, quæ tendit ad restitutionem rei; cum hæc statim nascatur factò deposito, ait Muller. juxta quod declarat Bartol. & Bald. in l. si stipulatus. §. qui lancem. ff. de solution.*

Quæst. 233. Ad quæ detur actio, depositi directa?

Resp. In hæc actionem venit res deposita cum fructibus & omni causa restituenda. *L. 1. §. 24. l. 38. §. 10. ff. h. t. Carpz. l. 4. resp. 55. n. 3. Lauterb. h. t. §. 30.* usura etiam seu interesse, quòd debetur ex mora, vel etiam quæ debentur ex pacto, non verò ex solo usu rei depositæ concessio. Lauterb. l. c. singula stabillens juris textibus, quem vide. In summa datur hæc actio ad omnia, ad quæ reddenda & præstanda deponenti obligatur depositarius. De quo vide dicta cit. preced. in hoc puncto de commodatario.

Quæst. 234. Quid sit actio depositi contraria, cui & ad quid ea competat?

Resp. primò: Actio hæc, quæ interdum etiam appellari solet judicium contrarium. *L. 5. ff. h. t.* atque civilis, bonæ fidei, rei persecutoria, nunquam pœnalis nec famosa. *L. 6. §. fin. ff. de his qui not. infam.* Lauterb. in ff. h. t. §. 40. ortum ducens ex hoc contractu, non principaliter & directè, sed secundariò & minùs principaliter, ut Idem, describi potest, quòd sit actio personalis, competens adversus deponentem depositario ejusque hæredibus ad indemnitàtem nomine depositi ab eo consequendam. cit. L. 5. h. t.

R 2

2. Resp.